

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 24-25 maja 2010 r.
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „biologia” prowadzonym
na Wydziale Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku
na poziomie studiów pierwszego stopnia
oraz jednolitych studiów magisterskich

Informacje wstępne

Zespół Oceniający powołany został przez Sekretarza PKA, w składzie:

- dr hab. Bożena Witek - przewodnicząca
- dr hab. Katarzyna Potyrała - ekspert PKA
- dr Maria Młot - ekspert PKA
- mgr Wioletta Marszelewska - ekspert formalno-prawny PKA
- Sławomir Kwasiborski - przedstawiciel Parlamentu Studentów RP

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku oraz hospitacji zajęć dydaktycznych. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego.

Wymieniony kierunek otrzymał pozytywną ocenę jakości kształcenia wyrażoną w Uchwale nr 938/2004 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 14 października 2004 r.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Zgodnie ze strategią rozwoju Uniwersytetu w Białymstoku określoną w Uchwale Nr 794 Senatu UwB z dnia 15 marca 2009 r. na lata 2008-2015, obejmująca działania na rzecz nauki, kształcenia, kadry, infrastruktury, finansów, środowiska uniwersytetu, otoczenia uniwersytetu, misją Uniwersytetu jest:

- szczególna dbałość o jak najwyższy poziom prowadzonych w Uniwersytecie w Białymstoku badań naukowych, których jakość wyznacza pozycję każdej uczelni w kraju i na świecie
- kształcenie w ramach 3-stopniowych studiów (zgodnie z systemem bolońskim), na studiach podyplomowych oraz innych formach kształcenia ustawicznego, wykazując szczególną troskę o jakość kształcenia
- zacieśnianie współpracy z podmiotami gospodarczymi
- rozwijanie współpracy z najbliższymi sąsiadami, uwzględnienie edukacyjnych potrzeb Polaków na Wschodzie i poszerzenie oferty kształcenia w Filii w Wilnie
- w warunkach wielokulturowego społeczeństwa Podlasia tworzenie płaszczyzn tolerancji i współpracy między grupami narodowościowymi i religijnymi oraz akademicki dyskurs, który respektuje odmienne poglądy i pozwala uszanować godność innych
- integrowanie społeczności Uniwersytetu w przekonaniu, że każdy z jej członków jest współodpowiedzialny za losy całej Uczelni
- integrowanie społeczności akademickiej Białegostoku poprzez zacieśnianie współpracy naukowej i dydaktycznej pomiędzy uczelniami.

Ocena misji i strategii Uniwersytetu w Białymstoku pozwala na określenie istotnej pozycji uczelni w regionie i na jego potrzeby oraz jego roli i miejsca na rynku edukacyjnym w warunkach zintegrowanej Europy, również w kontekście ocenianego kierunku.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi Uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały wybrane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Składy organów kolegialnych są zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy.

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Skład Rady Wydziału Biologiczno-Chemicznego odpowiada przepisom art. 67 ust. 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz § 28 statutu.

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, iż sprawy, którymi się zajmował, odpowiadały jego ustawowym i statutowym kompetencjom.

Regulamin studiów został przyjęty zgodnie z trybem przewidzianym w ustawie. Regulamin pomocy materialnej został wprowadzony w porozumieniu z samorządem studenckim. Treść powyższych aktów prawnych nie budzi większych zastrzeżeń. Szczegółowa analiza aktów znajduje się w załączniku nr 2.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów Uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

W Uczelni funkcjonuje obecnie 10 wydziałów. Należą do nich:

1. Wydział Administracji

2. Wydział Biologiczno-Chemiczny z Instytutem Biologii i Instytutem Chemii

3. Wydział Ekonomiczno-Informatyczny [w Wilnie]

4. Wydział Ekonomii i Zarządzania

5. Wydział Filologiczny

6. Wydział Fizyki

7. Wydział Historyczno-Socjologiczny

8. Wydział Matematyki i Informatyki

9. Wydział Pedagogiki i Psychologii

10. Wydział Prawa

W strukturze funkcjonują także jednostki międzywydziałowe, ogólnouczelniane, pozawydziałowe oraz inne. W ramach wydziałów działają instytuty, katedry, zakłady, pracownie, stacje badawcze. Ponadto funkcjonują jednostki międzywydziałowe, m.in.. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych i Studium Wychowania Fizycznego

i Sportu, a także jednostki ogólnouczelniane: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku; jednostki pozawydziałowe, m.in. Archiwum i Wschodni Ośrodek Transferu Technologii. Duża liczba jednostek w ramach poszczególnych Wydziałów [np. Wydział Prawa - 13 Katedr, w nich po 2-3 Zakłady], jednak nie wydaje się, by taka struktura utrudniała właściwe funkcjonowanie ocenianej jednostki.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	8475	724	76	-
Studia niestacjonarne	6963	-	164	-
Razem	15 438	724	240	-

Wnioski: Uczelnia spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych nie jest mniejsza od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej (nie uwzględniając uczestników studiów doktoranckich) stanowią ok. 55 % ogółu.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział Biologiczno-Chemiczny prowadzi kształcenie na następujących kierunkach studiów:

1 „biologia”:

- stacjonarne studia pierwszego stopnia,
- stacjonarne studia drugiego stopnia w specjalnościach: *biologia ogólna i molekularna* oraz *biologia środowiskowa*,

2. „chemia” (stacjonarne studia pierwszego i drugiego stopnia),

3. „ochrona środowiska”:

- stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia,
- stacjonarne i niestacjonarne studia drugiego stopnia w specjalnościach: *chemia środowiska* oraz *ochrona przyrody*.

Informacja o dotychczasowych akredytacjach:

1. „biologia” - Uchwała Nr 938/2004 Prezydium PKA z dnia 14 października 2004 r. – *ocena pozytywna* studiów magisterskich (akredytacja do roku akademickiego 2009/2010),
2. „chemia” - Uchwała Nr 102/2008 Prezydium PKA z dnia 14 lutego 2008 r. – *ocena pozytywna* studiów na poziomie pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (akredytacja do roku akademickiego 2013/2014),
3. „ochrona środowiska” - Uchwała Nr 842/2009 Prezydium PKA z dnia 17 września 2009 r. – *ocena pozytywna* studiów na poziomie pierwszego i drugiego stopnia (akredytacja do roku akademickiego 2014/2015).

Rada Wydziału Biologiczno-Chemicznego posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk chemicznych w zakresie chemii oraz doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii. Instytut Biologii posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk biologicznych w zakresie biologii.

I.6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		Stacjonarnych	niestacjonarnych	
I Stopnia	I	73	-	73
	II	50	-	50
	III	66	-	66
II Stopnia	I	-	-	-
	II	-	-	-
Jednolite studia magisterskie	I	-	-	-
	II	-	-	-
	III	-	-	-
	IV	69	-	69
	V	61	-	61
Razem		319	-	319

Wnioski: Dostrzegalne jest niesłabnące zainteresowanie studiami na kierunku „biologia”. Jednolite studia magisterskie podlegają wygaszaniu i w roku akademickim 2010/2011 zostaną zaprzestane. W nadchodzącym roku akademickim (2010/2011) odbędzie się pierwsza rekrutacja na studia drugiego stopnia.

Organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni, podejmują decyzje zgodnie ze swoimi ustawowymi oraz statutowymi kompetencjami. Istniejące w wizytowanych jednostkach uwarunkowania formalno – prawne umożliwiają realizację zamierzonych celów zgodnie z przyjętą misją Uczelni.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku „biologia” posiada aktualną, podstawową wiedzę z zakresu biologii, chemii, ekologii, fizyki, informatyki i matematyki, ogólną wiedzę przyrodniczą z takich dziedzin jak biochemia, mikrobiologia oraz toksykologia, zna podstawowe procesy biochemiczne i fizjologiczne na różnych poziomach organizacji od komórki do organizmów, zna zasady funkcjonowania populacji i biomów, zasady regulacji procesów w nich zachodzących, zasady ewolucji i specjacji jako procesu prowadzącego do powstawania nowych gatunków. Student zdobywa także wiedzę o środowisku naturalnym, o metodach jego ochrony oraz metodach monitorowania i oznaczania jego zanieczyszczeń. Absolwent posiada umiejętności niezbędne do pogłębiania i aktualizowania zdobytej wiedzy korzystając z podręczników, czasopism fachowych i elektronicznych baz danych. Absolwent zna język angielski na poziomie B2 wystarczającym do porozumiewania się w mowie i piśmie, również z użyciem specjalistycznej terminologii stosowanej w naukach biologicznych. Absolwent zna i potrafi zastosować odpowiednie metody ilościowe i jakościowe stosowane w laboratoriach biologicznych, biochemicznych, mikrobiologicznych, a także medycznych, chemicznych i ochrony środowiska. Potrafi pracować w terenie przy zdobywaniu i zabezpieczaniu materiału do analiz laboratoryjnych. Potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem laboratoryjnym (wagi analityczne, pipety automatyczne, pH-metry, spektrofotometry, wirówki, mikroskopy, mikrotomy, homogenizatory, komory laminarne, inkubatory). Zna i stosuje zasady pracy ze zwierzętami, zasady wykorzystywania materiału biologicznego [bioetyka], kryteria ochrony i publikowania uzyskanych danych eksperymentalnych [ochrona własności intelektualnej] oraz zasady bezpieczeństwa, ergonomii i higieny pracy w laboratoriach i warunkach terenowych.

Zdobyta podczas studiów wiedza i umiejętności pozwalają absolwentowi na podjęcie studiów drugiego stopnia na kierunkach: „biologia”, „ochrona środowiska” lub pokrewnych, jak też podjęcie pracy nauczyciela biologii w gimnazjach po uzupełnieniu kwalifikacji o blok przedmiotów pedagogicznych.

Absolwent studiów drugiego stopnia kierunku „biologia” posiada wiedzę z zakresu przedmiotów podstawowych [metodologii nauk przyrodniczych, statystyki i bioetyki] jak też nabywa rozszerzoną w stosunku do studiów pierwszego stopnia wiedzę biologiczną w zależności od wybranej specjalności. W przypadku specjalności biologia środowiskowa absolwent poszerza swoją wiedzę i umiejętności o zagadnienia przybliżające mu powiązania środowiska z przyrodą ożywioną jak: biochemia, toksykologia i mikrobiologia środowiska;

gleboznawstwo, hydrobiologia, podstawy ekologii krajobrazu; ekologia roślin i fitosocjologii, ekologia ewolucyjna, genetyczne aspekty ochrony środowiska. Student tej specjalności nabywa nowych umiejętności uczestnicząc nie tylko w wykładach, laboratoriach i konwersatoriach, lecz również w licznych zajęciach terenowych, co przygotowuje go do podejmowania pracy zarówno w terenie, jak i w laboratorium.

W przypadku specjalności biologia ogólna i molekularna absolwent poszerza swoją wiedzę biologiczną w zakresie paleobiologii, biologii wybranych grup zwierząt i roślin, genetyki człowieka, ekologii ewolucyjnej i genetyki populacji. Ponadto absolwent nabywa rozszerzoną w stosunku do studiów pierwszego stopnia wiedzę i umiejętności w zakresie przedmiotów związanych z biologią molekularną jak np. biologia molekularna roślin, enzymologia, filogeneza molekularna, techniki molekularne w biologii. Podstawową grupę zajęć na tej specjalności stanowią laboratoria, podczas których studenci nabywają umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy w różnorodnych laboratoriach.

Absolwent studiów drugiego stopnia kierunku „biologia” jest przygotowany do podjęcia pracy w placówkach laboratoryjnych, przemysłowych i badawczych wykorzystujących materiał biologiczny i posługujących się metodyką analiz biochemicznych i molekularno biologicznych. Posiada potencjał pozwalający mu na pracę w zespole, jak też na podejmowanie zadań związanych z kierowaniem grupami pracowników, może też podejmować dalszą naukę na studiach trzeciego stopnia. Po uzupełnieniu wykształcenia o przedmioty pedagogiczne absolwent może również pracować jako nauczyciel w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Absolwent studiów magisterskich z biologii zdobywa wykształcenie biologiczne uwzględniające standardy kształcenia dla kierunku „biologia” oraz wykształcenie specjalistyczne w ramach oferowanych specjalności [biologia ogólna i biologia środowiskowa] i uzyskuje tytuł zawodowy magistra biologii. Wiedza zdobyta w trakcie wykładów, obowiązkowych zajęć laboratoryjnych, jak również praktyk terenowych stanowi dobre przygotowanie teoretyczne i praktyczne do podejmowania wyzwań związanych z pracą zawodową, a także dalszym rozwojem w kierunku kariery naukowej i podejmowania studiów doktoranckich. Bogata oferta zajęć terenowych prowadzonych w wielu pobliskich, przyrodniczo cennych obiektach (parki narodowe i krajobrazowe), powoduje, że absolwenci jednolitych studiów magisterskich „biologii” zdobywają cenną wiedzę i praktyczne umiejętności [często z wykorzystaniem specjalistycznej aparatury badawczej]. Absolwenci potrafią opracowywać i interpretować materiały źródłowe zarówno jako źródła informacji, jak też inspiracji do dalszych poszukiwań naukowych. Zdobyte doświadczenie umożliwia

absolwentom jednolitych studiów magisterskich „biologii” podjęcie pracy wymagającej wykonywania ekspertyz w dziedzinie ochrony środowiska. Mogą oni również pracować jako konsultanci ekologiczni w przedsiębiorstwach produkcyjnych, organizatorzy ochrony środowiska w administracji lokalnej i centralnej oraz propagatorzy idei ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju w wydawnictwach, jednostkach oświatowych i środkach masowego przekazu. Absolwenci znajdują też zatrudnienie w placówkach naukowych [uniwersytety, uczelnie techniczne, PAN], laboratoriach analitycznych, parkach narodowych, krajobrazowych i ośrodkach edukacji ekologicznej. W trakcie studiów studenci jednolitych studiów magisterskich „biologii” mogą zrealizować blok przedmiotów pedagogicznych i w ten sposób zdobyć uprawnienia do nauczania biologii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Wniosek: Podana informacja dotycząca absolwentów studiów I° i II° oraz absolwentów jednolitych studiów magisterskich umożliwia porównanie określonej przez Uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie. Wydział Biologiczno-Chemiczny kształtuje sylwetki absolwentów kierunku „biologia” zgodnie z treściami zawartymi w standardach kształcenia dla tego kierunku.

1.2. Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia kierunku „biologia” kwalifikowani są na podstawie wyników egzaminu maturalnego. Szczegółowe przepisy opisują tryb postępowania odpowiednio dla kandydatów z „nową” jak i „starą” maturą. Kandydaci będący laureatami i finalistami stopnia centralnego olimpiad przedmiotowych przyjmowani są na I rok studiów decyzją Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej według zasad opisanych w odrębnej uchwale senatu UwB. W przypadku studiów pierwszego stopnia oferta kierowana jest przede wszystkim do uczniów liceów [z naciskiem na klasy o profilu biologiczno-chemicznym] oraz techników leśnych i innych szkół o profilu przyrodniczym. W przypadku „nowej” matury przedmioty brane pod uwagę w postępowaniu kwalifikacyjnym to biologia, chemia, fizyka i astronomia, fizyka, matematyka – wymagany poziom podstawowy lub rozszerzony. Podstawą do wyliczenia liczby punktów w postępowaniu rekrutacyjnym jest ocena egzaminu maturalnego z jednego z wyżej wymienionych przedmiotów. Wyboru przedmiotu dokonuje kandydat podczas postępowania rekrutacyjnego. Wynik egzaminu maturalnego wyrażony w punktach procentowych na poziomie podstawowym albo rozszerzonym stanowi liczbę punktów w postępowaniu kwalifikacyjnym

(1% = 1 punkt). Wynik egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym wyrażony w punktach zostaje pomnożony przez współczynnik 0,65. Wynik egzaminu uzyskany na poziomie rozszerzonym wyrażony w punktach zostaje pomnożony przez współczynnik 1,0. Maksymalna liczba punktów do zdobycia - 100. W przypadku kandydatów legitymujących się „starą” maturą o przyjęciu na studia decyduje ocena uzyskana na egzaminie dojrzałości z jednego z przedmiotów spośród wymaganych w postępowaniu rekrutacyjnym. Ocena ta jest przeliczana na punkty w następujący sposób przy sześciostopniowej skali ocen: 6 – 100 pkt., 5 – 80 pkt., 4 – 60 pkt., 3 – 40 pkt., 2 – 20 pkt., natomiast w przypadku pięciostopniowej skali ocen: 5 – 100 pkt., 4 – 70 pkt., 3 – 40 pkt. Liczba punktów uzyskana przez kandydata na studia, według podanych wyżej zasad, jest podstawą utworzenia listy rankingowej kandydatów na kierunek „biologia”. W przypadku kandydatów, którzy uzyskali tę samą liczbę punktów Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna podejmuje decyzję o przyjęciu na studia tych, którzy uzyskali tę samą liczbę punktów, co kandydat zajmujący ostatnie miejsce w ramach ustalonego limitu miejsc. Decyzja ta nie wymaga zgody Rektora.

Studia drugiego stopnia kierowane są do absolwentów studiów I i II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, którzy podczas dotychczasowej edukacji zrealizowali program studiów biologicznych lub pokrewnych. W przypadku kandydatów, którzy ukończyli inny rodzaj studiów ocenę na dyplomie mnoży się przez współczynnik 0,65. O przyjęciu na studia decyduje konkurs ocen na dyplomie ukończenia studiów pierwszego stopnia lub równoważnych (studiów drugiego stopnia albo jednolitych studiów magisterskich). Ocena z dyplomu przy kwalifikacji przeliczana jest na punkty w następujący sposób: 5,0 - 100 pkt., 4,5 - 80 pkt., 4,0 - 60 pkt., 3,5 - 40 pkt., 3,0 - 20 pkt. W przypadku takiej samej oceny na dyplomie o przyjęciu na studia decyduje wyższa średnia arytmetyczna ocen ze studiów. Średnia ocen ze studiów pierwszego stopnia przy kwalifikacji przeliczona będzie na punkty w stosunku 1:1. Do średniej arytmetycznej ze studiów pierwszego stopnia lub równoważnych wliczane są oceny z egzaminów i zaliczeń z przedmiotów niekończących się egzaminem, z uwzględnieniem ocen niedostatecznych, uzyskanych w ciągu całego okresu studiów, z wyłączeniem wychowania fizycznego i praktyk studenckich. Maksymalna liczba punktów uzyskana w wyniku postępowania kwalifikacyjnego wynosi 105 [ocena na dyplomie - 100 oraz średnia ze studiów pierwszego stopnia – 5,0].

Szczegółowe zasady rekrutacji na rok akademicki 2009/2010 w Uniwersytecie w Białymstoku określa Uchwała nr 651 Senatu UwB z dnia 28 maja 2008 roku ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą nr 742 Senatu UwB z dnia 26 listopada 2008 roku oraz Uchwałą nr

754 Senatu UwB z dnia 17 grudnia 2008 roku, natomiast na rok akademicki 2010/2011 Uchwała nr 810 Senatu UwB z dnia 29 kwietnia 2009 roku. Szczegółowe zasady przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad przedmiotowych stopnia centralnego określa Uchwała nr 652 Senatu UwB z dnia 28 maja 2008 roku. Rekrutacja studentów prowadzona jest w formie elektronicznej w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK).

Limity miejsc na kierunku „biologia” na bieżący i następny rok akademicki

Poziom studiów	Rok akademicki	Razem	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
I stopnia	2009/2010	120	-
	2010/2011	120	-
II stopnia	2009/2010	-	-
	2010/2011	60	-

Wniosek: Zasady rekrutacji są prawidłowe.

1.3. Ocena realizacji programu studiów..

Studia I stopnia

Treści kształcenia są realizowane łącznie w ramach 2463 godzin dydaktycznych/ 180 ECTS (standard 2200 godzin/180 ECTS). Treści podstawowe obejmują 225 godzin zajęć/ 22ECTS (standard 210/22). Na realizację treści kierunkowych Wydział przeznacza 1126godzin/83 ECTS (standard 675/71). Oferta do wyboru stanowi 702 godziny (56 ECTS). Na poziomie studiów I stopnia student zobligowany jest do odbycia 3-tygodniowej praktyki zawodowej (120 godzin/3ECTS). Inne wymagania: wychowanie fizyczne – 60 godz./2ECTS (standard 60/2), język obcy 120 godzin/5ECTS (standard 120/5), technologia informacyjna 30 godzin/2 ECTS (standard 30/2), ochrona własności intelektualnej 10godzin/1 ECTS, BHP 5 godzin/1ECTS, ergonomia 5 godzin/1 ECTS.

Na drugim i trzecim roku studiów student może realizować nadobowiązkowe zajęcia pedagogiczne, tj. 120 godzin z dydaktyki biologii, 30 godzin praktyki śródrocznej i 120 godzin praktyki ciągłej.

W łącznej liczbie godzin wykłady stanowią 855 godzin (36.49%), ćwiczenia 180 godzin (7.68%), Laboratoria 945 godzin (40.33%), seminaria 195 godzin (8.32%), zajęcia terenowe 168 godzin (7.17%). Formy aktywne stanowią zatem > 60%, co jest zgodne ze standardami.

Studia II stopnia. Specjalność: Biologia ogólna i molekularna

Treści kształcenia są realizowane łącznie w ramach 1140 godzin dydaktycznych/ 120 ECTS (standard 1000 godzin/120 ECTS). Treści podstawowe obejmują 90 godzin zajęć/ 8ECTS

(standard 75/8). Na realizację treści kierunkowych Wydział przeznacza 270 godzin/29 ECTS (standard 120/12). Oferta do wyboru stanowi 780 godzin (83 ECTS).

W łącznej liczbie godzin wykłady stanowią 420 godzin (36.84%), seminaria, laboratoria i zajęcia terenowe łącznie 720 godzin, tj. 63.16% (>60%, czyli zgodnie ze standardem).

Studia II stopnia. Specjalność: Biologia środowiskowa

Treści kształcenia są realizowane łącznie w ramach 1116 godzin dydaktycznych/ 120 ECTS (standard 1000 godzin/120 ECTS). Treści podstawowe obejmują 90 godzin zajęć/ 8 ECTS (standard 75/8). Na realizację treści kierunkowych Wydział przeznacza 186 godzin/16 ECTS (standard 120/12). Oferta do wyboru stanowi 840 godzin (96 ECTS).

W łącznej liczbie godzin wykłady stanowią 375 godzin (33.60%), seminaria, laboratoria i zajęcia terenowe łącznie 741 godzin, tj. 66.4% (>60%, czyli zgodnie ze standardem).

Jednolite studia magisterskie

Plan studiów obowiązuje od roku akademickiego 2004/2005. Studia odbywają się na dwóch specjalnościach: biologia ogólna i biologia środowiskowa. Ogólnie liczba godzin na każdej specjalności wynosi 3549 (300 ECTS). Wybór specjalności przez studenta następuje po 6 semestrze. Każdy student w trakcie studiów jest zobowiązany zaliczyć 120 godzin przedmiotów do wyboru i 60 godzin wykładów monograficznych. Dodatkowa oferta pedagogiczna zawiera: zajęcia z dydaktyki biologii (120 godzin), praktykę śródroczną (30 godzin), praktykę ciągłą (120 godzin).

Treści kształcenia są realizowane łącznie w ramach 1893 godzin dydaktycznych/ 162 ECTS (biologia ogólna) i 1893 godzin /163 ECTS (biologia środowiskowa) (standard 1365 godzin). Treści podstawowe i kierunkowe obejmują 1653 godzin zajęć/ 148 ECTS (biologia ogólna) i 1653 godziny/149 ECTS (biologia środowiskowa) (standard 1125 godzin). Na realizację treści kształcenia ogólnego (humanistyczne, j. obcy, WF) Wydział przeznacza 240 godzin /14 ECTS (standard 240 godzin) na obu specjalnościach.

W łącznej liczbie godzin seminaria, laboratoria i zajęcia terenowe łącznie 69.58% (>60%, czyli zgodnie ze standardem).

W roku akademickim 2009/2010 studia jednolite magisterskie są realizowane na 4. i 5. roku studiów.

Wniosek: Przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa.

System ECTS został zastosowany prawidłowo w wymiarze rocznym i semestralnym na studiach I i II stopnia. Liczba punktów ECTS za poszczególne przedmioty jest przypisana logicznie, a rozłączna punktacja ECTS dla wykładów i ćwiczeń w sylabusach z danego przedmiotu podkreśla różnicę związaną z nakładem pracy studenta oraz ilością czasu przeznaczonego na zajęcia w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim. Liczby godzin i punktów ECTS na studiach jednolitych magisterskich są przypisane w planach studiów zgodnie z obowiązującymi standardami.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Studenci mają dostęp do wszystkich istotnych aktów prawnych oraz innych informacji związanych z tokiem studiów na stronie internetowej Uczelni. Wykładowcy ustalają terminy konsultacji i zdaniami studentów terminy te są dostosowane do ich potrzeb. W opinii studentów dziekanat działa poprawnie, godziny jego otwarcia ustalane są w porozumieniu ze studentami i są dostosowane do potrzeb studentów.

Uczelnia spełnia wymagania w zakresie systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami oraz włączania studentów do procesu zapewniania jakości kształcenia.

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Zaliczenia i egzaminy odbywają się głównie w postaci prac pisemnych. Podstawą do zaliczenia ćwiczeń laboratoryjnych w większości przypadków jest pozytywne zaliczenie poszczególnych ćwiczeń, a także czynny udział w zajęciach. System weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów jest prawidłowy.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

„Odsiew” studentów kierunku „biologia” na Wydziale Biologiczno-Chemicznym (stan na 08.03.2010 r.)

Poziomy i formy studiów	Liczba studentów	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok	Razem
studia pierwszego stopnia	przyjętych	102	51	67	-	-	220
	skreślonych	29	1	1	-	-	31
studia drugiego stopnia	przyjętych	-	-	-	-	-	-
	skreślonych	-	-	-	-	-	-
jednolite studia magisterskie	przyjętych	-	-	-	69	60	129
	skreślonych	-	-	-	-	1	1

Najwięcej studentów kierunku „biologia” zostaje skreślonych po pierwszym roku studiów pierwszego stopnia z powodu braku zaliczenia części przedmiotów. Część studentów

rezygnuje ze studiów przed przystąpieniem do pierwszej sesji egzaminacyjnej. Studia biologiczne są trudne i wymagają od studenta wyłożonej pracy w zdobywaniu wiedzy. Największe problemy na początkowym etapie studiów mają studenci, którzy nie zdawali egzaminu maturalnego z biologii lub ci, którzy podczas nauki w liceum nie uczyli się biologii na odpowiednio wysokim poziomie. Inne powody to wyjazdy do pracy za granicę lub względy osobiste. Ważnym powodem rezygnacji ze studiów może być status finansowy studentów, szczególnie pochodzących z niezamożnych rodzin północno-wschodniej Polski. Poprawę sytuacji może zapewnić wprowadzenie systemu stypendialnego dla najuboższych studentów i wprowadzenie kursów wyrównawczych dla studentów I roku. W bieżącym roku akademickim przeprowadzono kursy wyrównawcze z matematyki i fizyki, co spowodowało znaczącą poprawę wyników uzyskiwanych przez studentów podczas zaliczeń i egzaminów z tych przedmiotów.

2.3. Ocena zasad dyplomowania.

Dyplomowanie studentów jednolitych studiów magisterskich i studiów pierwszego stopnia na kierunku biologia przebiega zgodnie z Regulaminem studiów rozdział XI i uchwałą Rady Wydziału Biologiczno-Chemicznego z dn. 14.05.2009 r. w sprawie przygotowania projektu dyplomowego oraz formy przeprowadzenia egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego stopnia na kierunkach: „biologia”, „chemia” i „ochrona środowiska”.

Jednolite studia magisterskie i studia II stopnia: Warunkiem koniecznym uzyskania dyplomu magistra jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich przedmiotów przewidzianych programem studiów, złożenie pracy magisterskiej, jej pozytywna ocena i pozytywna ocena z egzaminu magisterskiego. W przypadku jednolitych studiów magisterskich wybór grup seminaryjnych i tematu pracy magisterskiej dokonywany jest po 6 semestrze studiów, a w przypadku studiów drugiego stopnia na I semestrze studiów. Studenci są wcześniej zapoznawani z tematyką badawczą Zakładów w Instytucie Biologii. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane na posiedzeniach Rady Naukowej Instytutu Biologii. Do prowadzenia seminariów i kierowania pracami magisterskimi upoważnieni są nauczyciele akademicki posiadający stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora, a w wyjątkowych przypadkach także osoby ze stopniem naukowym doktora, za zgodą Rady Wydziału. Promotor może wyznaczyć opiekuna pracy magisterskiej, który pomaga magistrantowi w wykonaniu eksperymentalnej części pracy oraz sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem studenta. Ocenę pracy magisterskiej dokonuje promotor i recenzent dobierany wg specjalności naukowej, której dotyczy oceniana praca magisterska. W przypadku

negatywnej oceny pracy przez recenzenta powołuje się drugiego recenzenta. Powtórna negatywna ocena powoduje odrzucenie pracy magisterskiej. Ocenę pracy stanowi średnia arytmetyczna oceny promotora i recenzenta. Egzamin magisterski składa student po uzyskaniu absolutorium i pozytywnej oceny pracy magisterskiej. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi: dziekan wydziału lub osoba przez niego wyznaczona – jako przewodniczący, promotor i recenzent pracy magisterskiej. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub niestawienia się studenta na egzamin, dziekan wyznacza drugi, ostateczny termin egzaminu.

Studia pierwszego stopnia: Proces dyplomowania na studiach pierwszego stopnia został opracowany w 2009 roku i będzie po raz pierwszy przeprowadzony w bieżącym roku akademickim. Warunkiem uzyskania dyplomu licencjata jest uzyskanie absolutorium, pozytywna ocena z projektu dyplomowego i egzaminu dyplomowego. Wyboru tematu projektu dyplomowego student dokonuje na początku V semestru studiów pierwszego stopnia. Projekt dyplomowy jest wykonywany w ramach pracowni dyplomowej pod opieką nauczyciela akademickiego upoważnionego przez Radę Wydziału. Projekt dyplomowy jest wykonywany w formie prezentacji multimedialnej. Do projektu dołączone jest streszczenie w formie 3-5 stron wydruku, które stanowi dokumentację wykonanego projektu i jest przechowywane w dziekanacie. Oceny projektu dyplomowego dokonuje 3 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora. Prezentacje projektów dyplomowych są przeprowadzane w 8-12 osobowych grupach seminaryjnych w formie otwartej (wszyscy zainteresowani z poza grupy seminaryjnej mogą uczestniczyć w prezentacji i brać udział w dyskusji). Projekty dyplomowe oceniane są w skali punktowej (1-10) indywidualnie przez każdego członka komisji. Ostateczna ocena projektu jest sumą ocen wystawionych przez wszystkich członków komisji wg ustalonego wzoru.

Po uzyskaniu absolutorium i pozytywnej oceny projektu dyplomowego student składa egzamin dyplomowy w formie testu sprawdzającego składającego się z 30-50 zadań zamkniętych z zakresu przedmiotów kierunkowych i podstawowych. Baza pytań jest udostępniona studentom Wydziału na stronach internetowych Instytutu Biologii w zakładce „sprawy studenckie”. Egzamin odbywa się 5 dni po zakończeniu sesji letniej. Drugi termin egzaminu dyplomowego jest ustalany po zakończeniu sesji poprawkowej. Dziekan Wydziału wyznacza komisje odpowiedzialne za przeprowadzenie egzaminu. Warunkiem zaliczenia egzaminu jest udzielenie poprawnych odpowiedzi na więcej niż połowę pytań. Ocena

za egzamin dyplomowy wystawiana jest zgodnie z ustalonymi zasadami. Wynik egzaminu podany jest studentom najpóźniej trzeciego dnia po przeprowadzeniu testu.

Przepisy dotyczące oceny na dyplomie ukończenia studiów: Zgodnie z postanowieniami Regulaminu studiów podstawą do wyliczenia ostatecznej oceny ze studiów są: 1. Średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i ocen przedmiotów niekończących się egzaminem z uwzględnieniem ocen niedostatecznych, nie licząc oceny niedostatecznej kwestionowanej egzaminem komisyjnym, 2. Ocena pracy dyplomowej lub projektu dyplomowego, 3. Ocena egzaminu magisterskiego lub dyplomowego. Ostateczny wynik studiów stanowi sumę 0,7 średniej wymienionej w punkcie 1; 0,2 oceny pracy dyplomowej lub projektu dyplomowego i 0,1 oceny egzaminu magisterskiego lub dyplomowego. Wynik zaokrągla się do dwóch miejsc po przecinku.

Wniosek: Zasady dyplomowania są prawidłowe.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

Wnioski: Prace dyplomowe reprezentują dobry poziom merytoryczny i edytorski, zdarzają się jednak prace o zawyżonej ocenie. Zdecydowana większość prac przygotowana jest zgodnie z przyjętymi zasadami [proporcje poszczególnych części pracy, sekwencja rozdziałów, cytowanie literatury]. Generalnie prace dyplomowe świadczą o dobrym kształceniu na tym kierunku.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Zdefiniowane przez Uczelnię cele kształcenia zakładające osiągnięcie określonych efektów w postaci kompetencji absolwentów, znajdują odzwierciedlenie w programach kształcenia, stosowanych metodach dydaktycznych, odpowiedniej organizacji procesu kształcenia i są zgodne ze standardami kształcenia.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

3.1. Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Zajęcia dydaktyczne dla studentów biologii prowadzone są w formie: wykładu z wykorzystaniem technik audiowizualnych i multimedialnych, ćwiczeń i laboratoriów z wykorzystaniem specjalistycznej aparatury pomiarowej i urządzeń badawczych, seminariów - z przygotowanymi przez studentów prezentacjami w programie PowerPoint, zajęć dyskusyjnych w postaci konwersatoriów, jak również zajęć w terenie. Specyficzne położenie

Instytutu (300 metrów od rezerwatu przyrody oraz zbiorowisk leśnych i łąkowych) umożliwia przeprowadzenie części kursowych zajęć bezpośrednio w pobliżu budynku Instytutu. Takie zajęcia dotyczą botaniki, zoologii, gleboznawstwa czy ochrony przyrody. Zajęcia terenowe, prowadzone na obszarze bogatego pod względem unikatowej przyrody województwa podlaskiego, umożliwiają wykorzystanie zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce. Część zajęć ze studentami „biologii” (jak np. biologia komórki, zoologia bezkręgowców, paleobiologia) odbywa się z wykorzystaniem materiału pochodzącego z własnych hodowli wodnych, terrariów i insektariów jak też z wykorzystaniem bogatych zbiorów Muzeum Przyrodniczego im. Profesora Andrzeja Myrchy. Studenci „biologii” mają szerokie możliwości pracy własnej z wykorzystaniem bogatych zbiorów Biblioteki Instytutu Biologii i Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia oraz szerokich zasobów internetowych baz danych dostępnych z komputerów pracowni komputerowej. Dobór metod dydaktycznych jest zależy od charakteru realizowanego przedmiotu. Mobilizowanie studentów do samodzielnego przygotowania się do ćwiczeń i laboratoriów, jak też do zwiększonej aktywności w zajęciach dyskusyjnych jest ważnym elementem kształcenia i przyczynia się do prawidłowego rozwoju intelektualnego studenta.

Na Wydziale Biologiczno-Chemicznym UwB funkcjonuje serwis zdalnego nauczania w ramach *e-learning* dostępny na stronie internetowej <http://moodle.uwb.edu.pl>. Za pośrednictwem Internetu studenci kierunku „biologia” mogą uczestniczyć obecnie w zajęciach z 15 kursów. Dzięki ciągłemu rozwojowi infrastruktury informatycznej [modernizacja sprzętu w pracowni komputerowej, testowe udostępnienie Internetu w budynku Instytutu Biologii w formie sieci bezprzewodowej *Eduroam*] oraz szkoleniom nauczycieli akademickich [w 2009/2010 przeszkolono 14 nauczycieli w tworzeniu kursów *e-learningowych* w platformie *BlackBoard*) forma kształcenia na odległość jest dynamicznie rozwijana i sukcesywnie pojawiają się nowe kursy w formie *e-learningu*.

Weryfikacja efektów kształcenia przebiega w różny sposób w zależności od specyfiki przedmiotu. Najczęściej stosowanymi metodami pomiaru dydaktycznego są: testy pisemne zbudowane z zadań otwartych lub zamkniętych, sprawozdania z wykonywanych zadań, referat lub prezentacja multimedialna na wybrany lub zadany temat, ocena udziału studenta w dyskusji. Studenci systematycznie przygotowują się do zajęć laboratoryjnych, weryfikacja ich przygotowania dokonywana jest przez „kolokwia wejściowe”. Wyniki sprawdzianów i egzaminów są omawiane ze studentami, którzy mają wgląd do ocenionych prac. Prowadzący zajęcia wskazują najczęściej pojawiające się błędy, dając studentom możliwość poprawy ocen.

W Uniwersytecie w Białymstoku funkcjonuje Uczelniany System Obsługi Studentów (USOS), zapewniający dokumentację przebiegu studiów zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia. 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224 poz. 1634 z późn. zm.). Integralną częścią systemu USOS jest system *USOSweb*, który pozwala nauczycielom akademickim na wgląd w dokumentację przebiegu studiów wszystkich studentów, studentom zaś daje możliwość kontroli okresowych osiągnięć w zakresie kształcenia, rejestracji na przedmioty do wyboru, wnoszenia i kontroli opłat. Sukcesywnie wdrażane są kolejne moduły systemu jak na przykład obsługa domów studenta, obsługa systemu pomocy materialnej, decyzje dotyczące toku studiów.

23 września 2009 r. Senat UwB podjął Uchwałę 848 w sprawie Programu działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych studentów niepełnosprawnych „Uniwersytet Szansą dla Wszystkich” oraz Uchwałę 849 w sprawie Zasad wprowadzania i stosowania alternatywnych rozwiązań ułatwiających studiowanie studentom niepełnosprawnym Uniwersytetu w Białymstoku. Całokształt działań realizowanych przez Uczelnię na rzecz studentów niepełnosprawnych koordynuje, powołany przez Rektora, pełnomocnik do spraw studentów niepełnosprawnych Uniwersytetu w Białymstoku.

Wniosek: Stosowane metody dydaktyczne są trafnie dobrane również w zakresie metod i technik kształcenia na odległość oraz narzędzi TI. Zakres i treść pracy własnej studenta jest właściwy, potrzeby osób niepełnosprawnych są uwzględniane w ramach możliwości organizacyjnych Uczelni.

3.2. Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Do *Raportu samooceny* dołączono sylabusy wszystkich przedmiotów. Sylabusy są przygotowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Niektóre sylabusy zawierają bardzo szczegółowy wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, co w niektórych przypadkach wydaje się nawet zbyt obszernym potraktowaniem wymagań stawianych tego typu kartom kursu, np. *Edukacja środowiskowa*: 13 pozycji literatury podstawowej i 13 pozycji literatury uzupełniającej.

Wniosek: Sylabusy są dostępne i poprawne pod względem informacji w nich zawartych.

3.3. Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Praktyka zawodowa stanowi nieodłączną część programu studiów zawodowych i jest bardzo ważnym ogniwem w procesie kształcenia studentów studiów pierwszego stopnia „biologii”.

Praktyka jest obligatoryjna i realizowana od roku akademickiego 2008/2009. Praktyka zawodowa podlega obowiązkowemu zaliczeniu, na równi z innymi zajęciami objętymi planem studiów. Należy zaznaczyć, że Wydział Biologiczno-Chemiczny był jednym z pierwszych w UwB, który wprowadził praktyki zawodowe jako obowiązkowe dla studentów „ochrony środowiska” od roku akademickiego 2004/2005. Studenci odbywają praktykę zawodową w czasie wakacji, po czwartym semestrze studiów. Praktyka trwa 15 dni roboczych (3 tygodnie). W celu standaryzacji prowadzonych na Wydziale praktyk zawodowych zatwierdzono w dniu 26.02.2009 r. Regulamin Praktyk Zawodowych, zgodnie z którym przebiega organizacja praktyk.

Celem praktyki zawodowej jest zapoznanie się studentów z całokształtem organizacji pracy instytucji, w której realizowana jest praktyka, pogłębienie wiedzy merytorycznej zdobytej podczas studiów, poznanie charakteru, zakresu i specyfiki pracy zawodowej w instytucjach prowadzących działalność na rzecz ochrony środowiska, zakładach przemysłowych, urzędach, laboratoriach, nadleśnictwach, i innych podmiotach gospodarczych gdzie absolwent biologii może podjąć pracę po ukończeniu studiów. Nadzór i zaliczenie praktyki zawodowej w danym roku akademickim prowadzi kierownik praktyki zawodowej, powoływany przez Dziekana Wydziału Biologiczno-Chemicznego UwB. Student w terminie wyznaczonym przez kierownika praktyki przedkłada dziennik praktyki potwierdzony przez dyrektora instytucji, w której odbywał praktykę oraz pisemną opinię bezpośredniego opiekuna. Kierownik praktyk w oparciu o przedstawione przez studenta materiały i rozmowę, zalicza praktykę wystawiając ocenę w indeksie. Kierownik praktyki zawodowej po zakończeniu procesu zaliczeniowego przedkłada Dziekanowi Wydziału wnioski ewaluacyjne, które są wykorzystywane w procesie dydaktycznym.

W roku akademickim 2008/2009 praktyki zawodowe odbyło 66 studentów I stopnia kierunku „biologia”, 64 z nich uzyskało oceny bardzo dobre, 2 oceny dobre. Dotychczasowa realizacja praktyk zawodowych obejmowała współpracę z blisko 50 placówkami, takimi jak - instytucje ochrony przyrody, nadleśnictwa, przedsiębiorstwa komunalne, zakłady przetwórstwa rolnego, stacje sanitarno-epidemiologiczne, instytucje ochrony zdrowia, laboratoria diagnostyczne, urzędy - gminne, powiatowe i wojewódzkie. Ocena studentów przez pracodawców była na ogół pozytywna. Pracodawcy zwracali uwagę na duże zaangażowanie studentów podczas wykonywania zadań, komunikatywność i umiejętność pracy w grupie, dobre przygotowanie teoretyczne studentów i wiedzę wystarczającą do odbycia praktyk, kreatywność, punktualność, samodzielność i efektywne gospodarowanie czasem pracy. Krytyczne uwagi dotyczyły ograniczonego kontaktu studentów z nowoczesnymi metodami i sprzętem

laboratoryjnym, niewystarczającej znajomości i umiejętności interpretowania aktów prawnych, wiedzy dotyczącej marketingu i stosunków interpersonalnych. Wykonana przez władze Wydziału analiza uwag zgłaszanych przez pracodawców będzie podstawą do ewaluacji programów studiów „biologii” w następnych latach akademickich.

Wniosek: Sposób realizacji praktyk nie budzi zastrzeżeń. System kontroli praktyk jest prawidłowy.

3.4. Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Przebieg toku kształcenia w konkretnym roku akademickim jest ustalany zarządzeniem Rektora UwB i zawiera 30 tygodni zajęć dydaktycznych, odpowiednie przerwy w zajęciach związane z wakacjami i świętami państwowymi i kościelnymi (uwzględniając święta katolickie i prawosławne), terminy sesji egzaminacyjnych i terminy ostatecznych rozstrzygnięć związanych z zaliczeniem semestru i roku studiów. Zajęcia odbywają się tylko 5 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00, najczęściej jednak nie kończą się później niż o 18:00. Wykłady odbywają się najczęściej w jednostkach dwugodzinnych, a zajęcia laboratoryjne w 2 lub więcej godzinnych, w zależności od specyfiki przedmiotu. Większość przedmiotów jest realizowana w jednym budynku przy ulicy Świerkowej 20B, tylko nieliczne zajęcia z chemii, języków i przedmiotów humanizujących odbywają się poza budynkiem Instytutu Biologii. Między zajęciami planowana jest 15 minutowa przerwa. Studenci w uzgodnieniu z Dyrektorem ds. dydaktycznych mogą wnioskować o zmiany w rozkładzie zajęć na bardziej dogodne. Część zajęć na wniosek studentów jest kumulowana.

Harmonogram i rozkład czasowy zajęć jest przyjazny dla studentów i nie budzi zastrzeżeń. Obsada zajęć jest zgodna z profilem badawczym i kompetencjami nauczycieli akademickich. Liczba semestrów na obu stopniach kształcenia jest zgodna ze standardem.

Wniosek: System organizacji studiów jest prawidłowy.

3.5. Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitowane zajęcia spełniają standardy w zakresie metod, form i środków dydaktycznych obowiązujących na biologicznych studiach uniwersyteckich.

Podsumowanie: Zasady rekrutacji są prawidłowe. Podane informacje umożliwiają porównanie określonej przez Uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardach [stwierdzono zgodność w tym zakresie]. Plany studiów i programy kształcenia

korespondują z sylwetką absolwenta, a przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie deklarowanych, ogólnych celów kształcenia. Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa. Plany studiów w zakresie poszczególnych grup przedmiotów, ich godzin i punktów ECTS nie budzą zastrzeżeń. **Ogólne standardy kształcenia w zakresie metod dydaktycznych i ich doboru** wraz z metodami i technikami kształcenia na odległość oraz wykorzystaniem technologii informacyjnej, ze zwróceniem uwagi na potrzeby osób niepełnosprawnych, **są spełnione**. Przedłożone sylabusy są przygotowane starannie, treści kształcenia w zakresie poszczególnych przedmiotów są zgodne ze standardami i nie dublują się. Praktyki spełniają wymagania im stawiane, co do celów, systemu kontroli i zaliczenia. Organizacja studiów jest prawidłowa. Udział samodzielnej kadry naukowej wśród opiekunów prac dyplomowych, zwłaszcza prac magisterskich, jest zadowalający. Poziom prac magisterskich jest zadowalający pod względem merytorycznym, metodycznym, konstrukcji pracy, bibliografii. Jest niewiele prac o zawyżonej ocenie.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia jest realizowany zgodnie z założeniami Uczelnianego Systemu Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Na Wydziale Biologiczno-Chemicznym Uniwersytetu w Białymstoku od wielu lat funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia składający się z następujących elementów:

- ankieta oceny zajęć przeprowadzana wśród studentów,
- hospitacje zajęć dydaktycznych,
- ocena okresowa pracowników naukowych,
- ocena studentów podczas praktyk zawodowych,
- opinia pracodawcy po odbyciu praktyki zawodowej,
- ankieta dotycząca oceny nakładów pracy studenta w celu zaliczenia poszczególnych przedmiotów,
- ankieta ewaluacyjna,
- ankieta absolwenta.

Celem funkcjonowania systemu jest doskonalenie jakości kształcenia i tworzenie wewnętrznych mechanizmów zabezpieczających przed pojawianiem się nieprawidłowości. W systemie tym bierze udział kadra dydaktyczna, studenci i władze Wydziału. W coraz większym stopniu podczas modyfikacji systemu kształcenia jest uwzględniana opinia pracodawców.

Jednym z kluczowych elementów istniejącego systemu oceny jakości kształcenia są przeprowadzane wśród studentów ankiety. Ankietowanie studentów prowadzone jest w cyklu

dwuletnim, po zakończeniu każdego semestru, począwszy od roku akademickiego 1998/1999. W ankietach, studenci wszystkich kierunków studiów (biologia, chemia, ochrona środowiska) anonimowo wyrażają swoją opinię na temat zajęć realizowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich, ustosunkowując się do siedmiu pytań zamieszczonych w ankiecie. Odpowiadając na pytania studenci zakreslają odpowiednią cyfrę w skali od 1–5 lub, znak zapytania w przypadku wątpliwości. Wyniki ankiety podawane są w postaci średnich ocen każdego pytania oddzielnie oraz średnich wszystkich ocen przyznanych przez wszystkich studentów w odniesieniu do danego nauczyciela akademickiego. Dziekan przygotowuje pisemne omówienie wyników ankietowania, przesyła je drogą elektroniczną wszystkim nauczycielom akademickim. W ten sposób każdy, znając swoją ocenę, może określić swoją pozycję na tle wszystkich ocenianych oraz ma podstawę do oceny własnej pracy dydaktycznej w poszczególnych jej elementach. Z pracownikami ocenionymi najslabiej dziekan przeprowadza indywidualną rozmowę. Wyniki pracy dydaktycznej uzyskane na podstawie ankiet studenckich są ważnym elementem, brany pod uwagę w okresowych ocenach pracowników naukowo-dydaktycznych.

Dokonywane są także okresowe przeglądy planów studiów, pozwalające na lepsze dostosowanie ich do obowiązujących standardów kształcenia na kierunku biologia, wymogów uchwały nr 834 Senatu UwB z dn. 24.06.2009 [w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określających zasady tworzenia programów nauczania i planów studiów wyższych, studiów podyplomowych i kursów dokształcających – załącznik 16], jak też potrzeb rynku pracy. Do przeglądu i ewaluacji planów studiów powołana jest Wydziałowa Komisja Dydaktyczna, która co roku ocenia plany studiów. Komisja przedstawia swoje propozycje radom naukowym obu Instytutów w skład, których wchodzi również przedstawiciele studentów. Rady Naukowe Instytutów - Biologii i Chemii przedstawiają swoje opinie Radzie Wydziału, która dyskutuje proponowane zmiany uwzględniając opinie studentów. Podczas wdrażania zmian programowych brane są pod uwagę sugestie pracodawców, co do braków w umiejętnościach i wiedzy studentów ujawnionych podczas odbywania praktyk zawodowych. Planowane jest utworzenie Wydziałowej Rady Programowej, w której skład wejdą również przedstawiciele pracodawców z regionu.

Obecnie toczy się dyskusja nad reformą planów studiów I i II stopnia na kierunku „biologia”, polegającą na wprowadzeniu nowych specjalności w celu lepszego dostosowania planów studiów do dynamicznie zmieniającej się sytuacji na rynku pracy. W celu optymalizacji punktacji ECTS stosowanej na Wydziale począwszy od roku akademickiego

2009/2010 planuje się ankietowanie studentów kończących studia pierwszego stopnia w celu oceny nakładów pracy koniecznych do zaliczenia poszczególnych przedmiotów w toku studiów. Wyniki ankiety posłużą za podstawę do ewaluacji punktacji ECTS.

Studenci przygotowując się do zajęć korzystają ze skryptów opracowanych przez pracowników Wydziału, dostępnych w bibliotece Instytutu Biologii i Instytutu Chemii. Do zajęć ćwiczeniowych i laboratoryjnych opracowane są instrukcje, które studenci otrzymują przed rozpoczęciem zajęć. Część z tych materiałów jest dostępna w systemie *e-learningu* [Moddle, BlackBoard].

Każdego roku studenci przeprowadzają konkursy na najlepszego wykładowcę i najlepszego prowadzącego ćwiczenia tzw. nagrody „Żak”. Wyniki konkursu są ogłaszane w czasie obchodów Dni Wydziału Biologiczno-Chemicznego w maju każdego roku.

Przyjęta 05.07.2007 r. przez Radę Wydziału uchwała w sprawie zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia nakłada również obowiązek hospitowania zajęć przez samodzielnych pracowników naukowych [kierowników zakładów] prowadzonych przez asystentów i adiunktów. Po hospitacji i rozmowie pohospitacyjnej sporządzany jest arkusz hospitacyjny. Wyniki hospitacji przedstawiane są Dziekanowi Wydziału.

Wszyscy nauczyciele akademicki zatrudnieni na Wydziale podlegają okresowej ocenie. Oceny nauczyciela akademickiego dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata w przypadku nauczycieli posiadających stopień doktora habilitowanego, raz na trzy lata w przypadku pozostałych nauczycieli, lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej uczelni. Oceny dokonuje się także przed upływem okresu, na który nauczyciel akademicki został zatrudniony. Szczegółowy regulamin okresowego oceniania nauczycieli akademickich znajduje się w załączniku nr 2 do Statutu UwB. Na Wydziale Biologiczno-Chemicznym UwB oceny dokonuje komisja składająca się z sześciu samodzielnych pracowników naukowych Wydziału, której przewodniczy dziekan. W pracach komisji uczestniczą przedstawiciele związków zawodowych. Komisja dokonuje oceny na podstawie przedłożonej przez ocenianego pisemnej informacji o postępie pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. W szczególności analizowany jest stan zaawansowania przygotowywanej pracy doktorskiej lub habilitacyjnej, liczba i jakość opublikowanych prac, rodzaj prowadzonych zajęć dydaktycznych i ich ocena. Komisja oceniająca stosuje skalę ocen: pozytywna lub negatywna. Ocenę oraz uwagi komisji wpisuje się do arkusza oceny. Nauczyciel akademicki potwierdza zapoznanie się z oceną. W przypadku otrzymania przez mianowanego nauczyciela akademickiego oceny negatywnej, ponowną ocenę przeprowadza się po upływie roku. Otrzymanie dwóch kolejnych ocen negatywnych może stanowić podstawę do rozwiązania

stosunku pracy. Ocena pracy dydaktycznej jest istotna w ogólnej ocenie nauczyciela akademickiego, i znane są przypadki rezygnacji z pracy osób uzyskujących niskie oceny z ankiet studenckich.

Dla rocznika rozpoczynającego studia na kierunku „biologia” zostaje przydzielony opiekun roku, wybrany spośród nauczycieli akademickich Wydziału. Opieka polega na pomocy organizacyjnej w pierwszych tygodniach studiów [podział na grupy, układanie planu, pomoc w kontaktach z nauczycielami akademickimi itp.]. Jednocześnie od początku każdego roku akademickiego studenci informowani są o godzinach konsultacji [minimum 2 godziny tygodniowo] nauczycieli akademickich, którzy prowadzą zajęcia na danym kierunku. Istotną funkcję w kontaktach pomiędzy studentami, a władzami Dziekańskimi i Instytutowymi pełnią zastępcy dyrektorów Instytutu Biologii i Chemii. Studenci mogą uzyskać wiele ważnych informacji dotyczących przebiegu i organizacji studiów na stronie internetowej Instytutu Biologii (<http://biologia.uwb.edu.pl>).

W roku 2010/2011 planowane jest monitorowanie losów absolwentów studiów I i II stopnia i jednolitych studiów magisterskich. Absolwenci studiów będą wypełniać ankietę ewaluacyjną, której wyniki posłużą udoskonaleniu całokształtu procesu dydaktycznego. Absolwenci w momencie podpisywania karty obiegowej będą otrzymywać od władz Wydziału list, z prośbą o podanie danych kontaktowych w celu uzyskania informacji o podjęciu przez absolwenta pierwszej pracy lub dalszych studiów. Podobne listy będą wysłane do wcześniejszych absolwentów jednolitych studiów magisterskich. Do listów zostanie dołączona ankietą absolwenta. Analiza wyników uzyskanych w ten sposób danych pozwoli na lepsze dostosowanie planów studiów do potrzeb rynku pracy.

Wnioski: Wewnętrzne procedury zapewniania jakości kształcenia są właściwe. Procedury zatwierdzania programów nauczania są prawidłowe, a dostęp do aktualnych i obiektywnych informacji na temat oferty kształcenia jest powszechny. Pracownicy podlegają okresowej ocenie, hospitacjom oraz ocenie ze strony studentów.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Formy oceny wewnętrznego systemu jakości kształcenia

- ankietowa ocena zajęć na wizytowanym kierunku odbywa się raz w semestrze i obejmuje wszystkie prowadzone zajęcia, jak również ocenę pracy dziekanatu i biblioteki.
- formularz jest przejrzysty i rzeczowy. W roku akademickim 2008/09 ankietę wypełniło 72% studentów, co zapewnia dobrą reprezentatywność wyników.

- studenci przyznali, że ankietyzacja odbywa się systematycznie. Ma ona wpływ na systematyczne podnoszenie poziomu zajęć dydaktycznych. Wszystkie przedmioty oceniane są na jednym formularzu, co zwiększa liczbę pytań i zdaniem studentów zniechęca do rzetelnego wypełniania ankiety.

- pracownicy nie najlepiej oceniani przez studentów, w kolejnych ankietach uzyskują lepsze oceny. Znane są też przykłady odsunięcia źle ocenianych pracowników od prowadzenia zajęć, lub nawet ich zwolnienia.

- wyniki ankiety podlegają kompleksowemu opracowaniu, w którym jednak nie wskazuje się zajęć najlepszych, czy najgorszych. Przedstawiciele samorządu nie biorą udziału w procesie ankietyzacji i nie poznają wyników ankiet.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

- Spotkanie odbyło się 24 maja 2010 roku. Nauczyciele wskazali przykłady wysokiej jakości kształcenia na kierunku „biologia”:
- udział studentów w wymianie międzynarodowej,
- liczne publikacje z udziałem studentów,
- czynny udział studentów w sympozjach i konferencjach naukowych,
- duża liczba absolwentów podejmujących studia doktoranckie,
- współpraca członków koła naukowego z Uniwersytetem w Poczdamie,
- udział studentów w programach edukacyjnych prowadząc warsztaty z zakresu biologii,
- aktywny udział studentów w pracach Koła Naukowego Biologów,
- uzyskiwanie zatrudnienia zgodnie z uzyskanym wykształceniem w instytucjach lokalnych - szkoły, Parki Narodowe, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet w Białymstoku, praca za granicą.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Biuro Karier Zawodowej promocji Studentów i Absolwentów Uniwersytetu w Białymstoku powstało w 2000 roku i należy do ogólnopolskiej Sieci Biur Karier. Razem z Biurami Karier innych Uczelni Białegostoku tworzy Białostocką Sieć Biur Karier współpracującą na lokalnym rynku pracy. Do zadań Biura Karier należy: udzielanie pomocy studentom i absolwentom w wyborze drogi zawodowej, pozyskiwanie ofert pracy, promowanie absolwentów, zbieranie opinii pracodawców o absolwentach. W monitorowaniu losów absolwentów przez BK, w bieżącym roku wspomagać będą władze Wydziału. Studenci kończący studia w momencie podpisywania karty obiegowej będą otrzymywać list z prośbą

o kontakt w celu późniejszego zdobycia informacji o drodze zawodowej. List zawierać będzie również ankietę ewaluacyjną dotyczącą jakości kształcenia w opinii absolwentów.

Wnioski: System zapewnienia jakości kształcenia na wizytowanym kierunku wykorzystuje wszystkie jego elementy prowadzące do zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia. W systemie tym bierze udział kadra dydaktyczna, studenci i władze Wydziału. Podczas modyfikacji systemu kształcenia w coraz większym stopniu uwzględniana jest opinia pracodawców dokonujących weryfikacji umiejętności studentów podczas praktyk zawodowych.

Część IV. Nauczyciele akademicki.

IV.1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
				w pełnym wymiarze czasu pracy	w niepełnym wymiarze czasu pracy
Profesor	8	6 [2]	2 [2]	-	-
Doktor habilitowany	8	7 [3]	[1]	1 [1]	-
Doktor	31	17 [13]	14 [6]	-	-
Pozostali	25	1	24	-	-
Razem	72	31	40	1	-

Wnioski: W ramach jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów zatrudnionych jest 72 nauczycieli akademickich, w tym 8 profesorów tytularnych, 8 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 31 ze stopniem naukowym doktora. Spośród 72 nauczycieli akademickich pracujących w jednostce aż dla ok. 99 % Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Wyraźny trzon ogółu kadry stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora - ok. 43%. Profesorowie i doktorzy stanowią po ok. 11%, osoby z tytułem zawodowym magistra - ok. 35%. Przedstawione dane wskazują, iż jednostka wiąże plany z rozwojem własnej, młodej kadry naukowo-dydaktycznej.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	3	2	1
2006	2	-	-
2007	2	1	-
2008	2	1	1
2009	-	1	-
Razem	9	5	2

Dostrzegalny jest regularny rozwój naukowy kadry w jednostce. **W latach 2005-2009** tytuł naukowy profesora zdobyło **2** pracowników Instytutu Biologii Wydziału Biologiczno-Chemicznego, stopnie naukowe doktora habilitowanego **5** nauczycieli, a stopnie naukowe doktora **9** osób. Świadczy to o poprawnej polityce kadrowej jednostki.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

1. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:

- formalno-prawnych

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano prowadzenie na danym kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust.3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego pozwalają stwierdzić, iż spełnione są warunki określone w art. 9 pkt. 4 ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym.

Spośród 27 osób wskazanych do minimum kadrowego, wszystkie posiadają dorobek publikacyjny z zakresu kierunku studiów i wszystkie deklarują chęć firmowania studiów I stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, z których 18 to osoby ze stopniem naukowym

doktora, 5 to osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego a 4 to osoby z tytułem naukowym profesora.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Wynosi 1: 12 przy wymaganym 1:60.

4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Dorobek naukowy osób z minimum kadrowego pozwala na realizację i właściwe dobranie dla poszczególnych osób zajęć dydaktycznych, które realizowane są zgodnie ze specjalizacją naukową. Obsada zajęć dydaktycznych jest w większości prawidłowa i zgodna z dorobkiem naukowym poszczególnych nauczycieli akademickich [załącznik 5].

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Inne tematy poruszane podczas spotkania z członkami komisji:

- poziom wiedzy i umiejętności absolwentów „biologii” [liczne publikacje ze studentami, udział studentów w konferencjach naukowych, współpraca członków kół naukowych z Uniwersytetem w Poznaniu]
- związek procesu dydaktycznego z badaniami prowadzonymi przez pracowników kierunku [prace dyplomowe],
- działalność studentów w Kole Naukowym Biologów.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki zawierają pełen wykaz znajdujących się w nich dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem.

Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

We wszystkich teczkach nauczycieli akademickich powinny znajdować się kopie dyplomów potwierdzających uzyskanie zdobytych stopni i tytułów naukowych. Teczki zawierają aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich. Zawierają też aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wnioski: Oceniany kierunek spełnia wymagania minimum kadrowego w stosunku do studiów I stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Proporcje między liczbą studentów a nauczycieli stanowiących minimum kadrowe są spełnione. Tematyka przedmiotów, z których nauczyciele ocenianego kierunku realizują zajęcia jest w większości zgodna z ich dorobkiem naukowym. Realizacja zamierzonych celów dydaktycznych w istniejących warunkach kadrowych jest możliwa.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Na podstawie oceny parametrycznej Instytutu - Biologii i Chemii, działające w ramach Wydziału Biologiczno-Chemicznego Uniwersytetu w Białymstoku uzyskały II kategorię [2006 r.].

W latach **2007-2009** pracownicy ocenianego kierunku „biologia” opublikowali łącznie **204** prace, w tym **65** monografie lub rozdziałów w monografiach, **83** publikacje w czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej, **56** publikacji w recenzowanych czasopismach o zasięgu, co najmniej krajowym. Blisko 32% publikacji pracowników kierunku zostało opublikowanych w czasopismach znajdujących się w wykazie JCR.

W latach **2007-2009** pracownicy kierunku „biologia” uzyskali środki finansowe w ramach badań statutowych na łączną kwotę **1 330 107 PLN**, badań własnych – **168 099 PLN**, **2 371 310 PLN** na realizację grantów. Pracownicy kierunku „biologia” uzyskali również środki finansowe uczestnicząc w badaniach zleconych [**168 000 PLN**].

Głównym nurtem badawczym jest prowadzenie badań na temat unikatowych w skali światowej walorów przyrodniczych północno-wschodniej Polski. Prace te obejmują badania nad:

- genetyczną strukturą w populacjach naturalnych gatunków roślinnych i zwierzęcych (oraz bakterii), w tym gatunków reliktowych lub ginących
- ewolucją procesów fizjologicznych, w szczególności związanych z gospodarką energetyczną
- oceną roli materii organicznej w funkcjonowaniu wód naturalnych
- palinologią Podlasia
- fizjologią aparatu fotosyntetycznego
- enzymami metabolizmu komórkowego
- wpływem stresów abiotycznych oraz wybranych związków na rozwój roślin wyższych i glonów
- właściwościami biofizycznych ekstraktów roślinnych.

Tematyka ta realizowana jest przez pracowników Zakładów - Botaniki, Ekologii Zwierząt, Genetyki i Ewolucjonizmu, Zoologii Bezkręgowców i Zoologii Kręgowców.

W Instytucie Biologii opracowywana jest również tematyka -

- rozpoznawania procesów biogeochemicznych kształtujących ekosystemy słodkowodne Polski północno-wschodniej i ich bioróżnorodność (Zakład Hydrobiologii)
- właściwości entomopatogennych bakterii i obecności toksyn bakteryjnych w produktach spożywczych
- fizjologicznych aspektów rozwoju odpowiedzi immunologicznej i molekularnej analizy plazmidów i genów bakteryjnych odpowiedzialnych za oporność na antybiotyki (Zakład Mikrobiologii)
- roli fotoperiodu w metabolizmie i toksyczności metali ciężkich u zwierząt (Zakład Histologii i Fizjologii)
- regulacji metabolizmu i odpowiedzi komórek na czynniki stresowe na poziomie fizjologicznym, biofizycznym i biochemicznym
- mechanizmów regulacji, aklimatyzacji i ochrony aparatu fotosyntetycznego u roślin oraz reakcji zapobiegających skutkom stresu wodnego, oksydacyjnego i niedoboru fosforu na poziomie genów kodujących wybrane enzymy (Zakład Fizjologii Roślin)
- roli błon w procesach bioenergetycznych, transporcie jonów, stresie oksydacyjnym i apoptozie, mechanizmu działania przeciwutleniaczy pochodzenia roślinnego (Zakład Biofizyki)

- związana z regulacją metabolizmu komórek poprzez hormony roślinne i zwierzęce, różne modulatory aktywności enzymów i wykorzystywania ich do zwalczania patogenów (Zakład Biochemii Roślin i Toksykologii, Zakład Cytobiochemii).

Instytut Biologii uczestniczy w budowaniu Krajowej Sieci Informacji o Bioróżnorodności (KSIB) od momentu jej powstania w 2007 r. W ramach KSIB pracownicy Instytutu Biologii stworzyli bazę danych składającą się z ponad 11000 wpisów dotyczących roślin naczyniowych, porostów i pajęczaków głównie z terenów Polski północno-wschodniej. Baza ta jest sukcesywnie rozbudowywana o nowe wpisy.

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych.

Na wizytowanym Wydziale działa Koło Naukowe Biologów. Członkowie koła aktywnie uczestniczą w licznych konferencjach naukowych zarówno krajowych, jak i międzynarodowych. Koło naukowe prowadzi również działalność o charakterze popularyzatorskim wśród uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych. W latach 2007-2010 studenci kierunku „biologia” byli współautorami 26 prac naukowych opublikowanych w czasopiśmie krajowych i międzynarodowych. Studenci brali udział także w przygotowaniu materiałów do blisko 40 konferencji o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym.

Zdaniem przedstawicieli kół naukowych pracownicy Wydziału bardzo chętnie umożliwiają studentom udział w badaniach naukowych, czego dowodem jest bardzo duża liczba prac, w których studenci są współautorami. Działalność koła finansowana jest przez dziekana. Członkowie koła otrzymują także środki finansowe od parlamentu studentów.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Pracownicy kierunku „biologia” Instytutu Biologii prowadzą ożywioną współpracę międzynarodową, przejawiającą się licznymi formalnymi i nieformalnymi kontaktami z ośrodkami zagranicznymi. Szczegóły tej współpracy zawarte są w Załączniku Nr 5.

Instytut Biologii Uniwersytetu w Białymstoku posiada podpisane umowy w ramach programu LLP-Erasmus z następującymi jednostkami:

- 1) Uniwersytet w Ostrawie (Department of Biology and Ecology),
- 2) Uniwersytet w Poczdamie (Institute of Biology and Biochemistry),
- 3) Uniwersytet w Tallinie (Institute of Mathematics and Natural Sciences),
- 4) Uniwersytet Uludag (Turcja, Department of Biology),
- 5) Uniwersytet Sinop (Turcja, Department of Biology)

W roku akademickim 2009/2010 na wyjazd na studia (SMS) do Uniwersytetu w Poczdamie została zakwalifikowana studentka V roku „biologii”; w roku akademickim 2010/2011 na wyjazd na studia (SMS) do Czech, Turcji i Niemiec zostało zakwalifikowanych 5 studentów kierunku „biologia”.

Załącznik Nr 5.a – Współpraca międzynarodowa. Wymiana studentów i pracowników.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

Załącznik Nr 6.a - Kadra mająca szczególne uznanie krajowe i międzynarodowe

Załącznik Nr 6.b - Najważniejsze [udokumentowane] osiągnięcia jednostki

Załącznik Nr 6.c - Nagrody za wyniki w pracy naukowej

Załącznik Nr 6.d - Związek działalności naukowo-badawczej z procesem dydaktycznym - publikacje z udziałem studentów.

Załącznik Nr 6.e – Uzyskane granty

Załącznik Nr 7 – Współpraca z ośrodkami zagranicznymi i krajowymi

Załącznik Nr 8 – Szczegółowy wykaz aparatury naukowo-badawczej jednostki

Wnioski: Pracownicy Wydziału Biologiczno-Chemicznego związani z kierunkiem „biologia” wykazują dużą aktywność naukową, wyrażoną licznymi publikacjami związanymi tematycznie z ocenianym kierunkiem studiów. Aktywne pozyskiwanie środków finansowych w tym licznych grantów zapewnia możliwość prowadzenia badań na wysokim poziomie. Związek działalności naukowo-badawczej z procesem dydaktycznym wyraża się licznymi publikacjami z udziałem studentów. Pracownicy ocenianego kierunku „biologia” prowadzą ożywioną współpracę międzynarodową, przejawiającą się licznymi formalnymi i nieformalnymi kontaktami z ośrodkami zagranicznymi. Zainteresowanie studentów wymianą w ramach programów SOCRATES/ERASMUS jest niewielkie.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i Internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Baza naukowo-dydaktyczna kierunku „biologia” to 64 pomieszczenia, z których 5 to sale wykładowe [90, 80, 70, 60, 30 miejsc, o łącznej powierzchni 424 m²], wszystkie wyposażone w środki audiowizualne, a jedna z nich dostosowana jest do potrzeb studentów niedosłyszących; 18 - to sale ćwiczeniowe, o łącznej powierzchni 914 m²; 40

to pomieszczenia laboratoryjne [każde na 12 osób] wyposażone w sprzęt, którego szczegółowy wykaz przedstawia **Załącznik Nr 8**.

Do bazy dydaktycznej wliczane są stacje terenowe w Gugnach i nad Zbiornikiem Siemianówka w Bondarach. Pod opieką merytoryczną Instytutu Biologii działa Uniwersyteckie Muzeum Przyrodnicze o powierzchni 230 m². Muzeum szczyci się unikatową w skali światowej kolekcją naukową prof. dr hab. Andrzeja Myrchy „Kości eoceńskich pingwinów z Wyspy Seymour” obejmującą pięć okazów holotypowych. Gromadzone są również eksponaty do planowanych wystaw: „Świat minerałów”, „Portrety naszych przodków” i „Ewolucja roślin lądowych”, które zostaną zrealizowane w nowym uczelnianym kampusie. Zbiory Muzeum stanowią niezwykle cenną pomoc w procesie kształcenia z zakresu zoologii, botaniki, ekologii, paleontologii i geologii.

Instytut Biologii dysponuje zwierzętarnią z pięcioma pomieszczeniami hodowlanymi oraz hodowlami wodnymi z pięcioma akwariami, jednym akwaterrarium, dwoma basenami do hodowli planktonu, czterema terrariami i dwudziestoma insektariami.

Studenci biologii korzystają z pracowni komputerowej na 12 stanowisk z dostępnym Internetem. Do dyspozycji studentów są również komputery w bibliotece Instytutu Biologii oraz Bibliotece Uniwersyteckiej.

Bazę biblioteczną stanowią zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej, w której znaczną część zajmuje literatura z zakresu nauk przyrodniczych. Nierozzerwalną częścią systemu biblioteczno-informatycznego Uniwersytetu w Białymstoku jest Biblioteka Instytutu Biologii oraz Instytutu Chemii. Biblioteka Instytutu Biologii zajmuje 5 pomieszczeń o łącznej powierzchni 172m², w tym czytelnie na 30 miejsc. Zasoby Biblioteki Instytutu Biologii stanowi 11860 woluminów oraz 6000 roczników czasopism. Aktualnie biblioteka prenumeruje 57 tytułów czasopism polskich i zagranicznych z dziedziny nauk przyrodniczych.

W opinii władz Wydziału baza lokalowa Instytutu Biologii zaczyna być niewystarczająca wobec zwiększającej się liczby studentów i pracowników, zaś baza naukowa i dydaktyczna wymaga poważnych inwestycji tj. zakupu środków trwałych, unowocześnienia aparatury badawczej i dydaktycznej. Do roku 2013 powstanie nowy budynek Instytutu Biologii o powierzchni 9 700 m², co znacznie polepszy warunki pracy i warunki studiowania na kierunku Biologia Uniwersytetu w Białymstoku.

Oprócz możliwości korzystania z instytutowych bibliotek studenci kierunku „biologia” mają pełny dostęp do Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia z bogatymi

zbiorami z zakresu nauk przyrodniczych. Na terenie Biblioteki Uniwersyteckiej studenci mają dostęp do Internetu bezprzewodowego, a także ogromnego zbioru wydawnictw specjalnych. Biblioteka Uniwersytecka im. J. Giedroycia posiada ponad 747 380 woluminów druków zwartych i 65 484 woluminów wydawnictw ciągłych; prenumeruje 179 tytułów czasopism krajowych i 11 tytułów czasopism zagranicznych.

WNIOSKI: Kierunek „biologia” w Uniwersytecie w Białymstoku posiada dość skromne warunki lokalowe do realizacji celów dydaktycznych i naukowych, jednak ma dobrą bazę dydaktyczną [Uniwersyteckie Muzeum Przyrodnicze im. prof. Andrzeja Myrchy], biblioteki Instytutu Biologii i Instytutu Chemii, Biblioteka Uniwersytecka, pozwalającą na zapewnienie studentom odpowiedniej jakości kształcenia.

W istniejącej bazie dydaktycznej i infrastrukturze materialnej jednostki cele kształcenia są możliwe do realizacji. Do roku 2013 powstanie nowy budynek Instytutu Biologii o powierzchni 9 700 m², co zdecydowanie polepszy warunki pracy i warunki studiowania na kierunku „biologia” Uniwersytetu w Białymstoku.

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia.

- studenci mają zapewniony dostęp do Internetu we wszystkich pomieszczeniach dydaktycznych Instytutu Biologii
- godziny otwarcia biblioteki są dostosowane do potrzeb studentów. Studenci mają dostęp do internetowych baz artykułów naukowych, jednak liczba egzemplarzy poszczególnych tytułów podręczników jest niewystarczająca
- baza sportowa Uczelni jest wystarczająca
- nowo budowany budynek Instytutu Biologii będzie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo. Uczelnia posiada doskonałe warunki [nagłośnienie] umożliwiające studiowanie osobom niedosłyszącym oraz sprzęt ułatwiający studiowanie osobom niedowidzącym i niewidomym
- zdaniem studentów wyposażenie laboratoriów jest ubogie, a sprzęt w większości przestarzały. Studenci potwierdzili, że mają dostęp do laboratoriów poza godzinami zajęć.

Wnioski: Baza dydaktyczna i naukowa wizytowanego kierunku gwarantuje realizację zamierzonych celów dydaktycznych i naukowych. Studenci mają łatwy dostęp do komputerów i Internetu.

Cele kształcenia są możliwe do realizacji w istniejącej infrastrukturze materialnej jednostki.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd Studencki w Uniwersytecie w Białymstoku działa na podstawie Regulaminu Samorządu Studenckiego, którego zgodność ze statutem została stwierdzona przez senat w drodze uchwały. Samorząd Studentów finansowany jest w formie całorocznego budżetu jednak wysokość budżety wystarcza jedynie na pokrycie potrzeb ogólnouczelnianej jednostki samorządu. Samorzady wydziałowe są finansowane głównie z budżetu dziekana w formie dotacji na konkretne projekty. Taki sposób finansowania nie zapewnia odpowiedniej możliwości planowania wydatków i autonomii samorządu.

W skład 49 osobowej Rady Wydziału wchodzi odpowiednia liczba przedstawicieli studentów, która stanowi 20% i spełnia ustawowego wymogu reprezentacji studentów w Radzie Wydziału. W skład 40 osobowego senatu wchodzi odpowiednia reprezentacja przedstawicieli studentów i doktorantów, która stanowi 20% składu Senatu i spełnia ustawowy wymóg w tym zakresie. Studenci wchodzi w skład większości komisji senackich i komisji Rady Wydziału.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego uczestniczą w pracach komisji stypendialnych. Przedstawiciele samorządu biorą czynny udział w pracach komisji ds. jakości kształcenia i uczestniczą w opracowywaniu i analizowaniu ankiet studenckich.

Przedstawiciele samorządu nie opiniują pisemnie planów studiów i programów nauczania, biorą jednak czynny udział w ich opracowywaniu.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Wnioski o stypendia składane są w dziekanacie i zdaniem studentów nie ma z tym żadnych problemów. Na wizytowanym Wydziale stypendia przyznawane są przez wydziałową komisję stypendialną, w której większość stanowią studenci. Decyzje są wydawane i dostarczane zgodnie z normami zawartymi w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Na pomoc socjalną przeznaczono więcej środków niż na stypendia naukowe i za wyniki w sporcie, co spełnia wymogi art. 174. ust. 4 ustawy. Uczelnia nie posiada systemu stypendialnego finansowanego ze środków własnych.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie ze studentami kierunku „biologia” odbyło się dnia 24 maja 2010 roku. W spotkaniu wzięły udział 22 osoby, w tym przedstawiciele Samorządu Studenckiego. Rozmowę ze studentami rozpoczęto od uzyskania informacji na temat ogólnej opinii o studiach na Uczelni. Studenci stwierdzili, że są zadowoleni z podjętych przez nich studiów.

W opinii studentów, problemem jest dla nich przestarzałe wyposażenie laboratoriów i słabe perspektywy zatrudnienia po studiach. Studenci nie mieli zastrzeżeń do organizacji zajęć dydaktycznych, ankietyzacji dotyczącej zajęć dydaktycznych, zasad zaliczania poszczególnych przedmiotów oraz do pracy dziekanatu. Zapytani o tryb wyboru tematów prac dyplomowych studenci stwierdzili, że wybierają tematy z list publikowanych przez każdy zakład.

Sukcesywnie rośnie oferta wyjazdów w ramach programu SOCRATES/ERASMUS a niezadowolające zainteresowanie studentów ofertą wynika z powodu zbyt małych środków przyznawanych na te wyjazdy.

Poruszono także problem niskiego poziomu nauczania języka angielskiego, szczególnie na jednolitych studiach magisterskich [brak zajęć z języka specjalistycznego].

Zapytani o zajęcia obieralne stwierdzili, że mają dużo przedmiotów do wyboru, jednak katalog, z którego wybierają przedmioty, jest mało zróżnicowany. Znaczna część przedmiotów obejmuje materiał podobny do tego z przedmiotów obowiązkowych.

Według studentów - baza sportowa Uczelni jest wystarczająca. Potwierdzili także, że mają dostęp do sal komputerowych i laboratoryjnych poza godzinami zajęć.

Wykładowcy udostępniają studentom materiały prezentowane podczas wykładów, jak również dodatkowe materiały dydaktyczne. Studenci stwierdzili także, że zajęcia oferowane przez Centrum Edukacji Nauczycieli są na niskim poziomie, a ich cena jest zbyt wysoka. W opinii studentów większość nauczycieli jest bardzo pomocna i umożliwia studentom rozwijanie zainteresowań naukowych.

Wnioski: Uczelnia spełnia wymagania w zakresie spraw studenckich określone w Uchwale Nr 218/2008 Prezydium PKA w zakresie:

- systemu pomocy materialnej,
- większości wewnętrznych regulacji prawnych,
- systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami,
- odpłatności za usługi edukacyjne,

- działalności studenckiej,
- włączania studentów do procesu zapewniania jakości kształcenia.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studentów i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Protokoły zaliczeń przedmiotu są prowadzone zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

Analizie poddano losowo wybraneteczki osobowe osób przyjętych na studia, absolwentów oraz osób skreślonych. Stwierdzono, iż zawierają dokumenty wymagane przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Ocenie poddano karty okresowych osiągnięć studenta. Karty odpowiadają wymaganiom określonym w § 10 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, w tym zawierają liczbę punktów ECTS.

Sprawdzono także losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Protokoły egzaminu dyplomowego zawierają informacje wymagane § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Numer dyplomu wpisywany jest prawidłowo. Dyplomy sporządza się poprawnie.

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżone niedociągnięcia nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta		X			
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania		X			
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna		X			
Cz. II	Efekty kształcenia		X			
Cz. V	Badania naukowe		X			
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			
Cz. VI	Baza dydaktyczna		X			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie		X			
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		X			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		X			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia		X			

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Oceniany kierunek „biologia” dzięki odpowiedniej kadrze naukowo-dydaktycznej, poziomowi badań naukowych, bazie naukowo-dydaktycznej, strukturze kwalifikacji absolwenta - ma perspektywy na utrzymanie i możliwości dalszego kształcenia.

W odpowiedzi na raport Zespołu Wizytującego PKA, Rektor Uniwersytetu w Białymstoku prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz, w piśmie do sekretarza PKA z dnia 29.07.2010 roku odniósł się do uwag dotyczących jakości kształcenia na kierunku „biologia” prowadzonym przez Wydział Biologiczno-Chemiczny UwB.

Uczelnia ustosunkowała się w niniejszym piśmie do kwestii:

- organizacji pracy dziekanatu i bibliotek z uwzględnieniem potrzeb studentów
- braku pomieszczenia dla Wydziałowej Rady Samorządu

- konieczności przeprowadzenia uzupełniających wyborów studentów do Rady Wydziału
- wymiany międzynarodowej w ramach programu SOCRATES/ERASMUS
- oferty przedmiotów do wyboru
- środków finansowych na dydaktykę, sprzęt i aparaturę dydaktyczną
- wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia,
- organizacji zajęć z języka angielskiego w sposób odpowiadający stopniu zaawansowania językowego studentów
- regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom UwB
- urlopów doktorskich, habilitacyjnych oraz stypendiów doktorskich
- zgodności dorobku naukowego nauczycieli akademickich z prowadzonymi przez nich zajęciami dydaktycznymi
- obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich
- dokumentacji przebiegu studiów

Wszystkie wymienione powyżej, aspekty jakości kształcenia na kierunku „biologia” Wydziału Biologiczno-Chemicznego UwB, zostały rozpatrzone w trybie pilnym przez władze kierunku oraz podjęto stosowne działania naprawcze.